

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 24 februari 2014 door de heer A, hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen de heer drs. B, hierna te noemen verweerder, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift d.d. 24 februari 2014;
- het verweerschrift d.d. 31 maart 2014;
- de repliek d.d. 29 april 2014;
- de dupliek d.d. 10 juni 2014;
- de door klager ter zitting overgelegde kopie van verweerders brief aan klagers huisarts d.d. 5 juli 2013.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 8 oktober 2014, waarbij klager en verweerder aanwezig waren. Verweerder werd vergezeld door mevrouw drs. Y, praktijkhouder.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

1. Klager is in het najaar van 2012 op eigen verzoek door zijn huisarts doorverwezen naar verweerder, gezondheidszorgpsycholoog.
2. Klagers klachten hielden verband met een beginnende echtscheidingsprocedure.
3. In de periode eind november 2012 tot en met medio juni 2013 hebben in totaal dertien sessies plaatsgevonden.
Bij vier van de sessies was klagers partner aanwezig.
4. Verweerder heeft op 21 december 2012 een brief aan klagers huisarts gezonden, waarin hij hem in kennis stelde van het behandelplan.
Na de laatste sessie heeft verweerder op 5 juli 2013 een afsluitende brief aan klagers huisarts gestuurd. Verweerder heeft beide brieven verzonden zonder klager voorafgaande inzage te bieden.

III Het standpunt van klager en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerder in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen.

1. Volgens klager heeft verweerder hem ondanks het grote aantal sessies niet geïnformeerd over een behandelplan of een diagnose.
2. Klager verwijt verweerder dat hij geen structuur aanbracht in de gesprekken, waardoor deze niet voldeden aan het kwaliteitsvereiste dat de Beroepscode aan het professioneel handelen van de psycholoog stelt.

3. Volgens klager ging verweerder in strijd met het kortdurende karakter van eerstelijnspsychologie, waarvoor klager kwam, eindeloos door met het maken van nieuwe afspraken. Naar klagers oordeel had verweerder hem moeten doorverwijzen naar tweedelijns zorg.
4. Volgens klager was het niet duidelijk of de gesprekken waarbij zijn (ex-) partner aanwezig was als relatietherapie, systeemtherapie of anderszins moesten worden beschouwd. Ook verwijt klager verweerder dat hij zich tijdens die gesprekken partijdig opstelde in het voordeel van klagers (ex-)partner.
5. Klager verwijt verweerder voorts dat hij onduidelijk is geweest over de financiële aspecten van de therapie en dat hij alle sessies, ook die waar zijn (ex-)partner bij was, bij klager in rekening heeft gebracht.
6. Volgens klager had verweerder niet zonder hem voorafgaande inzage te bieden en zonder zijn toestemming aan de huisarts mogen rapporteren. Naar zijn zeggen bevatten de brieven negatieve en onjuiste informatie over hem.

IV Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft de klacht gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

Ten aanzien van de klacht overweegt het College als volgt.

Ad klachtonderdeel 1, 2 en 4:

1. Deze klachtonderdelen gaan over de inhoud van de therapie en de informatie aan klager hieromtrent. Gelet op hun onderlinge samenhang behandelt het College deze klachtonderdelen gezamenlijk.
2. Ter zitting heeft verweerder een toelichting gegeven op zijn werkwijze met betrekking tot de behandeling en de door hem daarin aangebrachte structuur. Uit verweerdens verklaring ter zitting leidt het College af dat verweerder wel degelijk weloverwogen aan de hand van een behandelplan te werk is gegaan. Ook acht het College het, gelet op verweerdens aan de hand van zijn sessieverslagen verstrekte toelichting ter zitting, aannemelijk dat verweerder klager daarover heeft geïnformeerd, zij het alleen mondeling.
3. Echter, klager heeft klaarblijkelijk niet begrepen wat het behandelplan exact inhield en welke bedoeling verweerder had met de gesprekken waarbij ook klagers (ex-) partner aanwezig was. Gelet op het feit dat klager de situatie waarin hij zich op dat moment bevond als uiterst stressvol en uitzichtloos ervoer, acht het College het begrijpelijk dat verweerdens informatie over het behandelplan en de gang van zaken rond de behandeling niet, althans niet volledig, tot hem is doorgedrongen.
4. Verweerder heeft in zijn verweer toegegeven dat het beter was geweest als hij klager een afschrift van het behandelplan, dat wil zeggen van zijn brief van 21 december 2012 aan de huisarts, had verstrekt. Het College gaat hierop nader in bij zijn overwegingen met betrekking tot klachtonderdeel 6.
5. Los daarvan merkt het College op dat het veruit de voorkeur verdient alle relevante informatie met betrekking tot de behandeling schriftelijk te verstrekken, zoals ook in artikel III.3.2.5 is vermeld, zeker in het geval een cliënt zich in een problematische situatie bevindt.

6. Ter zitting heeft verweerder, eveneens aan de hand van de sessieverslagen, uiteengezet welke structuur hij in de behandeling heeft aangebracht.
Het College heeft niet kunnen constateren dat verweerder daarin is te kort geschoten of anderszins tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld.
7. Met betrekking tot verweerders keuze om klagers (ex-) partner eveneens een aantal malen uit te nodigen overweegt het College het volgende.
Verweerder heeft ter zitting gemotiveerd aangegeven waarom hij daarvoor koos.
Als voorbeeld noemt het College het tweede ‘blokje’ driegesprekken, dat duidelijk was bedoeld om de communicatie tussen klager en zijn (ex-) partner beter te laten verlopen.
8. Hoewel het College niet goed kan vaststellen wat de aard van de therapie was waarbij beide partners waren betrokken: relatietherapie of systeemtherapie of anderszins, is het College van oordeel dat verweerders keuze om ook enkele gesprekken in aanwezigheid van klagers (ex-) partner te voeren begrijpelijk was.
9. Dat hierdoor de therapieduur werd verlengd acht het College niet klachtwaardig. Verweerder had immers de kennelijke bedoeling om hiermee te trachten de partners beter met elkaar te laten communiceren en de situatie voor klager daardoor te verbeteren. Dat dit niet is gelukt is verweerder niet te verwijten.
10. Concluderend heeft het College niet kunnen vaststellen dat verweerder klager niet of onvoldoende heeft geïnformeerd, dan wel heeft nagelaten structuur aan te brengen in de gesprekken.
11. Ook is niet komen vast te staan dat verweerder zich in de driegesprekken partijdig heeft opgesteld ten nadele van klager.

De klachtonderdelen 1, 2 en 4 zijn gelet op het bovenstaande ongegrond.

Ad klachtonderdeel 3:

1. Zoals in het voorgaande is overwogen acht het College de duur van de therapie niet onevenredig lang, temeer daar verweerder ook enkele driegesprekken in de therapie heeft opgenomen, waarvoor hij op goede gronden had gekozen.
2. Ook dit klachtonderdeel is ongegrond.

Ad klachtonderdeel 5:

1. Door verweerder is gesteld - hetgeen niet door klager is weersproken - dat de financiële voorwaarden waaronder de behandelrelatie werd aangegaan in de behandelovereenkomst stonden, die door klager aan het begin van de therapie is ondertekend. Van tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen in deze is dan ook geen sprake.
2. Het College acht het evenmin verwijtbaar dat verweerder de sessies bij klager heeft gedeclareerd en niet bij zijn (ex-) partner. Klager was immers als cliënt bij alle sessies aanwezig geweest.
3. Klachtonderdeel 5 is eveneens ongegrond.

Ad klachtonderdeel 6:

1. Verweerders brieven aan de huisarts van 21 december 2012 en 5 juli 2013 vallen onder de definitie van rapportage als omschreven in artikel I.1.2.15 van de Beroepscode.
2. Artikel I.1.2.6 definieert het begrip ‘derden’ als: “*alle anderen dan de cliënt of het cliëntstelsel.*”

Artikel III.3.2.14 bepaalt dat voor rapportage aan derden toestemming van de cliënt noodzakelijk is en artikel III.3.2.16 verplicht de psycholoog de cliënt de gelegenheid tot inzage in het rapport te geven, voordat de rapportage wordt uitgebracht.

Uit deze beide laatstgenoemde beroepscodeartikelen moet worden afgeleid dat de toestemming van de cliënt een gerichte toestemming moet zijn, dat wil zeggen, dat de cliënt door middel van de hem geboden inzage weet waarvoor hij toestemming geeft.

Een bij de aanvang van de behandeling verstrekte algemene toestemming tot rapporteren aan derden volstaat niet.

3. Ter zitting heeft verweerder verklaard dat hij ervan uitging dat de huisarts, als verwijzer, geen derde is en dat mondelinge uitleg aan de cliënt over de rapportage voldoende was.
Voor een goed begrip wijst het College erop dat de huisarts niet valt onder de uitzonderingsbepaling van artikel III.3.3.11.
Dit artikel moet aldus worden uitgelegd dat voor het verstrekken van gegevens aan andere beroepsbeoefenaren alleen dán geen toestemming van de cliënt noodzakelijk is, indien die andere beroepsbeoefenaren rechtstreeks betrokken zijn bij de professionele relatie tussen de psycholoog en de cliënt. Dat is hier niet het geval geweest.
4. In dit geval heeft verweerder nagelaten klager voorafgaande inzage te bieden in de brieven aan de huisarts en hem toestemming te vragen om de brieven te mogen verzenden.
Daarmee heeft verweerder klager eveneens de mogelijkheid ontnomen om van zijn correctierecht gebruik te maken.
Verweerder heeft dan ook gehandeld in strijd met de artikelen III.3.2.14 en III.3.2.16, zodat dit klachtonderdeel gegrond is.
5. Het College tekent overigens nog wel aan dat in verweerdens afsluitende brief aan de huisarts van 5 juli 2013 - die door klager ter zitting is overgelegd en in tegenstelling tot hetgeen klager daarover heeft gesteld - niet staat dat klager manipulatief zou zijn.
6. Het College komt tot de slotsom dat de klachtonderdelen 1 tot en met 5 ongegrond zijn en dat klachtonderdeel 6 gegrond is.
7. Het College heeft met instemming kennis genomen van het feit dat verweerder ter zitting zelfinzicht heeft getoond en heeft verklaard zijn praktijkvoering te hebben aangepast voor wat betreft het respecteren van de rechten van de cliënt met betrekking tot inzage, toestemming en afschrift.
Gelet evenwel op de overtreding van de genoemde beroepscodeartikelen, die essentiële rechten van een cliënt betreffen, acht het College de maatregel van waarschuwing op zijn plaats.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht gedeeltelijk gegrond als voormeld;
- waarschuwt verweerder.

Aldus gewezen op **8 oktober 2014**

14/08

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
mr. T.A. Leenhouts-Strijker, secretaris,
dr. ing. J.A. Damen,
dr. G.F.E.C. van Linden van den Heuvell
dr. T.A.W. van der Schoot,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

C.M. Berkhout